

DRŽAVNO NATJECANJE
IZ OSNOVA ELEKTROTEHNIKE I MJERENJA U ELEKTROTEHNICI
šk. godina 2011./2012.

TEHNIČKA ŠKOLA KUTINA

Zaporka:

P R A K T I Č N I D I O

Mogući broj bodova:

30

Učinak:

Potpis članova prosudbenog povjerenstva :

1. _____

2. _____

3. _____

Kutina, 27. travanj 2012.

ZADATAK

Zadatak se sastoji od tri dijela:

PRVI DIO

- podesiti amplitudu ulaznog napona prema slici 1
- izmjeriti frekvenciju ulaznog napona
- spojiti strujni krug prema slici 2
- koristeći univerzalni instrument izmjeriti potrebne veličine i pomoću njih izračunati vrijednosti R, L, C i $f_{rezonantno}$
- označiti fazne dijagrame koji odgovaraju računski dobivenim vrijednostima

DRUGI DIO

- priključiti drugi ulazni signal
- ponoviti postupke iz prvog dijela i računski potvrditi rezultate dobivene u prvom djelu.
- izračunati snagu na LC dijelu kruga.

TREĆI DIO

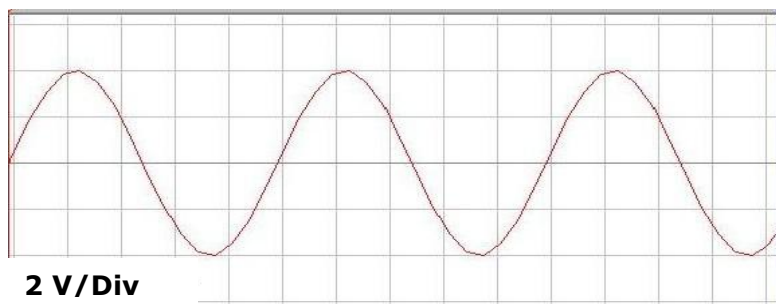
- priključiti prvi ulazni napon i podesiti njegovu amplitudu prema slici 3
- izmjeriti frekvenciju ulaznog napona
- spojiti strujni krug prema slici 6.
- koristeći univerzalni instrument izmjeriti potrebne veličine i pomoću poznatih vrijednosti R, L, C iz prva dva dijela odrediti nepoznatu komponentu.

Napomena

- Univerzalni instrumenti trebaju imati područje za mjerenje frekvencije.
- Sva mjerenja natjecatelj vrši s priključenim ulaznim naponom.
- Ukoliko dođe do oštećenja instrumenta, izvora ulaznog napona ili modula s komponentama nestručnim rukovanjem natjecatelja, smatra se da je natjecatelj završio vježbu. Test se uzima s dotadašnjim rješenjima i na osnovu toga boduje.
- Natjecatelj koji nema vlastiti univerzalni instrument treba na to upozoriti dežurnog nastavnika koji će mu osigurati zamjenski instrument.
- Prikaz rezultata mjerenja i računanja mora biti barem na dvije decimale.
- Nakon spajanja strujnih krugova prema zadanim shemama obvezno pozvati dežurnog/u nastavnika/cu da provjeri spoj el. sheme.
- Vrijeme za izradu zadatka je 90 minuta.

1. Priključiti prvi izvor signala

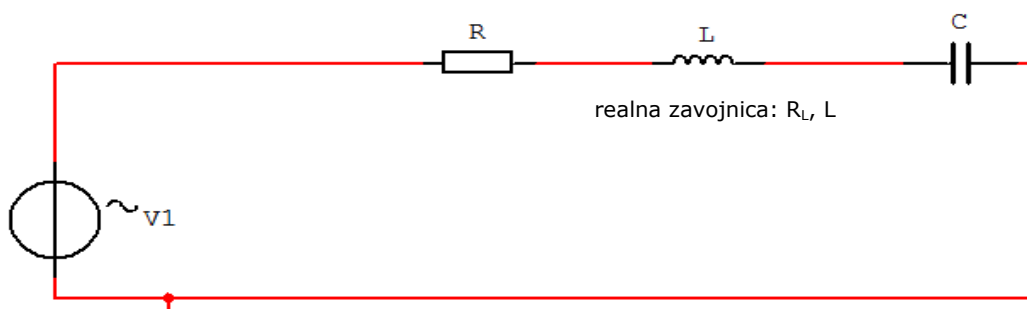
a) Podesiti amplitudu ulaznog napona prema slici 1. i upisati vrijednost u tablicu pri dnu stranice.

slika 1.

b) Izmjeriti frekvenciju ulaznog napona i upisati vrijednost u tablicu pri dnu stranice.

c) Spojiti elemente na modulu prema slici 2.:

slika 2.

Broj bodova: _____ (0.5)

d) Koristeći digitalni univerzalni instrument izmjeriti veličine potrebne za izračun R , L i C . Omski otpor zavojnice je 6Ω .

veličina	U_{UL}	f	I	U_R	U_L	U_C
vrijednost						
bodovi	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5

Broj bodova na stranici: _____ (3.5)

e) Na osnovu izmjerenih veličina izračunati R , L i C , i vrijednosti upisati u tablicu:

Veličina	Vrijednost	Bodovi	Učinak
R		0.5	
L		2	
C		1	

Prostor za računanje:

f) Izračunati rezonantnu frekvenciju.

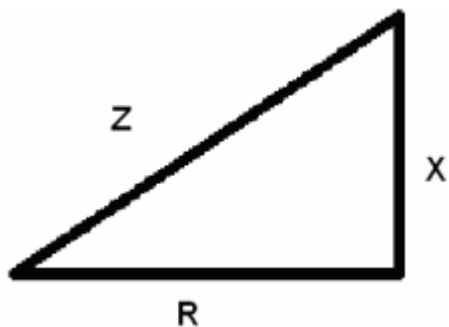
Broj bodova: _____ (0,5)

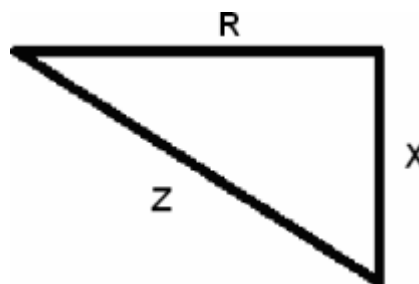
Broj bodova na stranici: _____ (4)

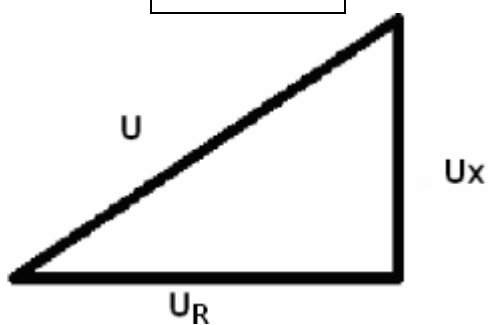
Prostor za dodatno računanje:

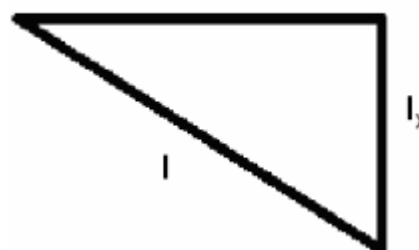
g) Označi fazne trokute koji odgovaraju izračunu iz zadatka 1.e)

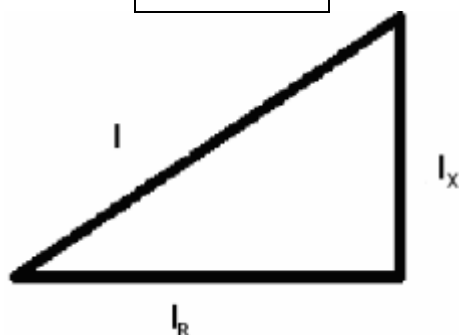
- Trokuti nisu u mjerilu, bitan je smjer.
- Imajući u vidu karakter strujnog kruga zaokruži ispravno nacrtane grafove.
- U slučaju krivo označenih grafova, zadatak se boduje s 0 bodova.

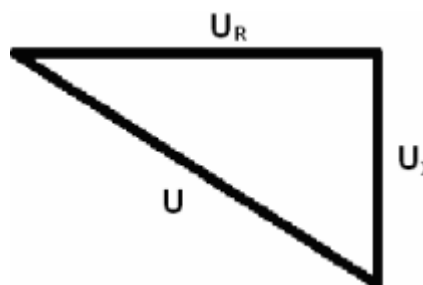

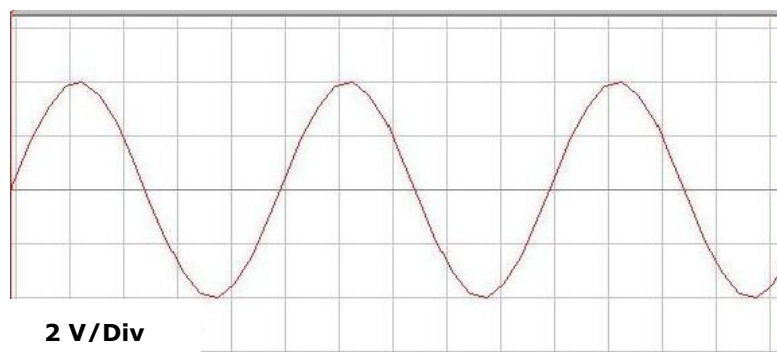

Napomena:

- Nakon završenog prvog dijela odspojiti izvor ulaznog napona, te sve priključene kabele odspojiti i odložiti na prvobitno mjesto.
- Spojiti drugi izvor ulaznog napajanja na modul s komponentama i pristupiti rješavanju drugog dijela zadatka.

Broj bodova na stranici: _____ (1)

2. Priključiti drugi izvor signala

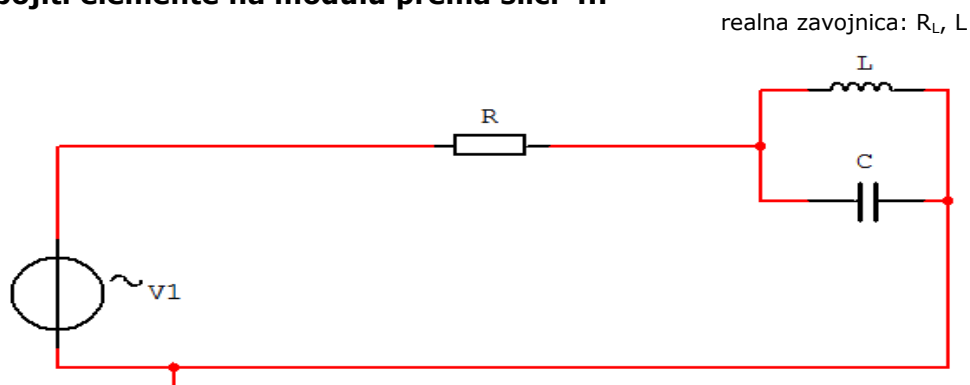
a) Podesiti amplitudu ulaznog napona prema slici 3. i upisati vrijednost u tablicu pri dnu stranice:

slika 3.

b) Izmjeriti frekvenciju ulaznog napona i upisati vrijednost u tablicu pri dnu stranice.

c) Spojiti elemente na modulu prema slici 4.:

slika 4.

Broj bodova: _____ (0.5)

d) Koristeći digitalni univerzalni instrument izmjeriti veličine potrebne za izračun R , L i C . Omski otpor zavojnice je 6Ω .

veličina	U_{UL}	f	U_R	$U_L=U_C$	I	I_L	I_C
vrijednost							
bodovi	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5

Broj bodova na stranici: _____ (4)

h) Na osnovu izmjerenih veličina izračunati R , L i C , i vrijednosti upisati u tablicu:

Veličina	Vrijednost	Bodovi	Učinak
R		0,5	
L		2	
C		1	

Prostor za računanje:

Broj bodova na stranici: _____ (3,5)

e) Izračunati rezonantnu frekvenciju.

Broj bodova: _____ (0.5)

f) Izračunati radnu, jalovu i prividnu snagu na LC dijelu kruga.

Broj bodova: _____ (5)

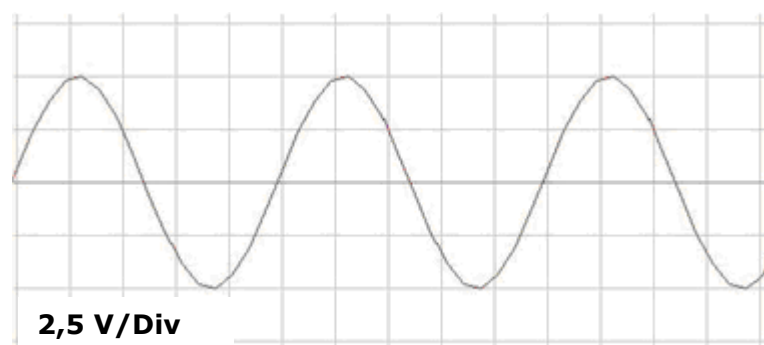
Napomena:

- Nakon završenog prvog dijela odspojiti izvor ulaznog napona, te sve priključene kabele odspojiti i odložiti na prvobitno mjesto.
- Spojiti drugi izvor ulaznog napajanja na modul s komponentama i pristupiti rješavanju drugog dijela zadatka.

Broj bodova na stranici: _____ (5.5)

3. Priključiti prvi izvor signala

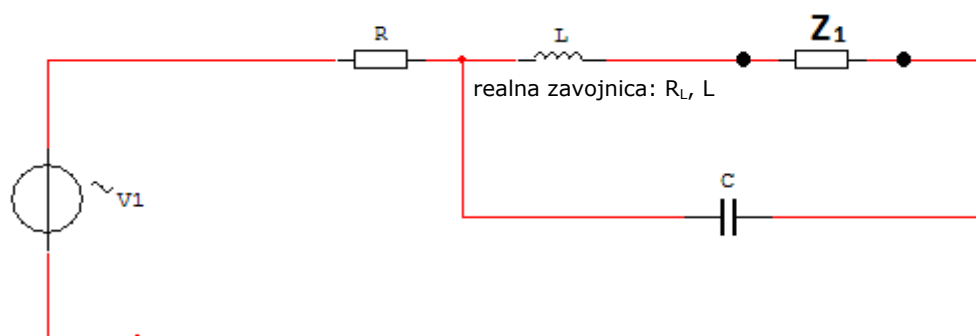
a) Podesiti amplitudu ulaznog napona prema slici 5. i upisati vrijednost u tablicu pri dnu stranice:

slika 5.

b) Izmjeriti frekvenciju ulaznog napona i upisati vrijednost u tablicu pri dnu stranice.

c) Spojiti elemente na modulu prema slici 6.:

slika 6.

Broj bodova: _____ (1)

d) Koristeći digitalni univerzalni instrument te poznate vrijednosti R , L , C komponenti izračunatih u prethodnim dijelovima zadatka, izračunati vrijednost nepoznate idealne reaktivne komponente Z_1 te pomoću faznog dijagrama objasniti o kojoj se komponenti radi. Omski otpor poznate zavojnice je 6Ω .

veličina	U_{UL}	f	I_{LZ1}	I_C	U_{Z1}
vrijednost					
bodovi	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5

Broj bodova na stranici: _____ (3,5)

Napomena:

Na temelju poznatih vrijednosti dobivenih u prva dva dijela zadatka te izmjerenih vrijednosti u trećem dijelu zadatka, odredi (izračunaj) karakter i vrijednost nepoznate komponente impedancije Z_1 .

Broj bodova: _____ (4)

Objašnjenje:

Broj bodova: _____ (1)

Broj bodova na stranici: _____ (5)

Ukupno _____ (30)